

PŘIJATÉ TEXTY

P8_TA(2018)0032

Ochrana a nepřipustnost diskriminace menšin v členských státech EU

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. února 2018 o ochraně a nepřipustnosti diskriminace menšin v členských státech EU (2017/2937(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU),
- s ohledem na články 10, 19, 21 a 167 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na petiční právo zakotvené v člancích 20 a 227 SFEU a v článku 44 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na články 24 a 22 Listiny základních práv EU,
- s ohledem na závazky stanovené v SEU,
- s ohledem na Rámcovou úmluvu Rady Evropy o ochraně národnostních menšin, na protokol č. 12 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod a na Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků,
- s ohledem na směrnici Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ¹ (směrnice o rasové rovnosti);
- s ohledem na směrnici Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání² (směrnice o rovném zacházení v zaměstnání);
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS³ (směrnice o volném pohybu),
- s ohledem na rozsudek Tribunálu Soudního dvora Evropské unie ze dne 3. února 2017 ve věci T-646/13: *Minority SafePack – jeden milion podpisů na podporu rozmanitosti v Evropě v. Komise*⁴,

¹ Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22.

² Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16.

³ Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 77.

⁴ ECLI:EU:T:2017:59.

- s ohledem na svá usnesení o dodržování základních práv v Evropské unii,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 8. června 2005 o ochraně menšin a politikách proti diskriminaci v rozšířené Evropě¹,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 11. září 2013 o evropských jazycích, jimž hrozí zánik, a o jazykové rozmanitosti v Evropské unii²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 12. března 2014 o „zprávě o občanství EU pro rok 2013 – občané EU: vaše práva, vaše budoucnost“³,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 15. prosince 2016 o činnosti Petičního výboru v průběhu roku 2015⁴,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2017 o „aspektech týkajících se základních práv v integraci Romů v EU: boj proti anticiganismu“⁵.
 - s ohledem na své usnesení ze dne 12. prosince 2017 o „zprávě o občanství EU pro rok 2017: posílení práv občanů v Unii demokratické změny“⁶,
 - s ohledem na studii z dubna 2017 s názvem „Případy diskriminace vyplývající z obdržených petic“, jejíž vypracování zadala na žádost Petičního výboru tematická sekce C Evropského parlamentu,
 - s ohledem na studii ze srpna 2017 s názvem „Za vybudování komplexního systému EU na ochranu menšin“, jejíž vypracování zadala na žádost Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci tematická sekce C Evropského parlamentu,
 - s ohledem na studii z května 2017 s názvem „Menšinové jazyky a vzdělávání: osvědčené postupy a rizika“, jejíž vypracování zadala na žádost Výboru pro kulturu a vzdělávání tematická sekce B Evropského parlamentu,
 - s ohledem na veřejné slyšení uspořádané Petičním výborem dne 4. května 2017 s názvem „Boj proti diskriminaci občanů EU v členských státech EU a ochrana menšin“⁷,
 - s ohledem na čl. 216 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Petiční výbor obdržel několik petic vyjadřujících znepokojení nad různými postupy, které diskriminují občany EU náležející k menšinám, a uspořádal slyšení o jednotlivých tématech, která byla nadnesena;
- B. vzhledem k tomu, že existuje zásadní souvislost mezi právy menšin a zásadou právního státu; vzhledem k tomu, že článek 2 SEU výslovně zmiňuje práva osob náležejících k menšinám, a vzhledem k tomu, že tato práva si zaslouží stejný přístup jako ostatní práva zakotvená ve Smlouvách;
- C. vzhledem k tomu, že článek 10 SFEU stanoví, že „při vymezení a provádění svých politik a činností se Unie zaměřuje na boj proti jakékoliv diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení,

¹ Úř. věst. C 124 E, 25.5.2006, s. 405.

² Úř. věst. C 93, 9.3.2016, s. 52.

³ Úř. věst. C 378, 9.11.2017, s. 146.

⁴ Přijaté texty, P8_TA(2016)0512.

⁵ Přijaté texty, P8_TA(2017)0413.

⁶ Přijaté texty, P8_TA(2017)0487.

⁷ <http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/117287/peti-hearing-programme-20170504-en.pdf>

- zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace“;
- D. vzhledem k tomu, že ačkoli mezinárodní dohody poskytují pro práva menšin solidní rámec, stále existuje značný prostor pro zlepšení způsobu, jakým je ochrana práv menšin v EU prováděna v praxi;
 - E. vzhledem k tomu, že každá osoba v EU má stejné právo a povinnost stát se úplným, aktivním a integrovaným členem společnosti;
 - F. vzhledem k tomu, že dodržování práv menšin je základním požadavkem stanoveným pro kandidátské země v kodaňských kritériích;
 - G. vzhledem k tomu, že diskriminace na základě etnického původu je uváděna jako nejčastější forma diskriminace, a vzhledem k tomu, že diskriminace na základě sexuální orientace podle posledního průzkumu Eurobarometru zaměřeného na diskriminaci výrazně vzrostla¹;
 - H. vzhledem k tomu, že návrh Komise ke směrnici o rovném zacházení (COM(2008)0426) pokrývá celou řadu oblastí, jako je vzdělávání, sociální ochrana, přístup ke zboží a službám a jejich poskytování;
 - I. vzhledem k tomu, že petice, které obdržel Petiční výbor v oblasti diskriminace v souvislosti s právy menšin, by měly být pečlivě prozkoumány, aby bylo možné pochopit obavy občanů a navrhnout řešení;
 - J. vzhledem k tomu, že z několika petic vyplývá, že menšiny čelí diskriminaci při uplatňování svých základních práv, a vzhledem k tomu, že to vyvolává obavy ohledně budoucnosti menšinových komunit, zejména v souvislosti s činnostmi, které znečišťují životní prostředí;
 - K. vzhledem k tomu, že ochrana a posilování kulturního dědictví spjatého s národnostními menšinami v členských státech, které je klíčovou součástí kulturní identity komunit, skupin a jednotlivců, plní zásadní funkci z hlediska sociální soudržnosti;
 - L. vzhledem k tomu, že členské státy nesou jasnou odpovědnost za přijímání nápravných opatření potírajících praktiky, které diskriminují příslušníky romské komunity, zejména při jednání s regionálními a vnitrostátními správními orgány;
 - M. vzhledem k tomu, že předkladatelé petic jsou znepokojeni tím, že na straně EU chybí komplexní reakce a ochrana, pokud jde o jejich jazyková práva a jiná práva menšin, která jsou zakotvena v Listině základních práv EU a v obecných zásadách práva EU, jak konstatoval Soudní dvůr EU;
 - 1. vyjadřuje politování nad skutečností, že příslušníci menšin stále čelí překážkám v souvislosti s dodržováním základních práv a jsou i nadále obětmi nenávistně motivovaných verbálních projevů a trestných činů;
 - 2. domnívá se, že členské státy by měly důsledně dodržovat práva menšin a pravidelně posuzovat, zda jsou respektována;

Potírání diskriminace autochtonních, národnostních a jazykových menšin: vnitrostátní odpovědnost a odpovědnost EU

- 3. konstatuje, že otázky menšin nemají v rámci agendy EU dostatečnou prioritu a

¹ Diskriminace v EU v roce 2015, <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2077>

podporuje integrovaný přístup k rovnosti a nediskriminaci s cílem zajistit, aby členské státy náležitě přistupovaly k rozmanitosti osob ve společnosti;

4. je přesvědčen, že EU nese odpovědnost za ochranu a podporu práv menšin; domnívá se, že je nezbytné zlepšit právní rámec EU s cílem komplexně chránit práva příslušníků menšin;
5. zdůrazňuje úlohu orgánů a institucí EU při zvyšování povědomí o ochraně menšin a při povzbuzování a podpoře členských států k tomu, aby prosazovaly kulturní rozmanitost a toleranci, zejména prostřednictvím vzdělávání;
6. zdůrazňuje, že vytváření jakékoli politiky v oblasti kulturního dědictví by mělo probíhat na komunitním základě, podporovat začlenění a účast a mělo by zahrnovat konzultace a dialog s příslušnými menšinovými komunitami;
7. konstatuje, že EU chybí účinné nástroje, jejichž pomocí by sledovala dodržování práv menšin; vyzývá k účinnému monitorování situace autochtonních a jazykových menšin v celé EU; domnívá se, že Agentura EU pro základní práva by měla důkladněji monitorovat diskriminaci národnostních menšin v členských státech;
8. uznává důležitou úlohu členských států při ochraně autochtonních, národnostních nebo jazykových menšin; připomíná, že ochrana národnostních menšin a zákaz diskriminace na základě jazyka a příslušnosti k národnostní menšině jsou zakotveny ve Smlouvách a Listině základních práv EU;
9. vyjadřuje politování nad tím, že dosud nebyly vyřešeny otázky, jež nadnesl ve svém usnesení o ochraně menšin a politikách proti diskriminaci v rozšířené Evropě;

Právní rámec EU věnovaný menšinám: výzvy a příležitosti

10. poukazuje na to, že práva národnostních menšin a jejich ochrana jsou nedílnou součástí právního státu, jak stanoví Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) v Kodaňském dokumentu podepsaném v roce 1990;
11. vyzývá členské státy, aby zajistily, že jejich právní systémy příslušníkům menšin zaručí, že nebudou diskriminováni, a aby přijaly cílená ochranná opatření založená na příslušných mezinárodních normách; odsuzuje jakékoli diskriminační zacházení státních úředníků s osobami, jež patří k menšinám; navrhuje, aby příslušné orgány využívaly stávajících opatření k podávání zpráv a v případě potřeby i ukládání sankcí za takovou diskriminaci;
12. zdůrazňuje, že je třeba zabývat se situací a právním postavením osob bez občanství, které mají trvalý pobyt v členských státech;
13. zdůrazňuje, že zdroje přírodního a kulturního dědictví národnostních menšin jsou klíčovými pilíři sociální soudržnosti a je třeba je považovat za hodnoty, která je nutné beze zbytku zachovat pro budoucí generace, mimo jiné prostřednictvím zastavení činností, jež znečišťují životní prostředí;
14. vyzývá všechny členské státy, aby podepsaly, ratifikovaly a provedly Rámcovou úmluvu Rady Evropy o ochraně národnostních menšin, protokol č. 12 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod i Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků, nebo aby aktualizovaly své závazky ve vztahu k příslušným mezinárodním dohodám; zdůrazňuje, že k jazykovým a autochtonním menšinám by se mělo přistupovat v souladu se zásadami stanovenými v těchto dokumentech;
15. vyzývá ke zrevidování směrnice o rasové rovnosti a směrnice o rovném zacházení v zaměstnání; vyjadřuje hluboké politování nad tím, že bylo dosaženo jen malého

pokroku ve schvalování návrhu směrnice o rovném zacházení, a vyzývá Komisi a Radu, aby znovu zahájily příslušná jednání s cílem uzavřít je do konce tohoto volebního období;

Ochrana a obrana menšinových jazyků

16. vybízí členské státy, aby zajistily respektování práva na používání menšinového jazyka a aby v souladu se Smlouvami EU chránily jazykovou rozmanitost v Unii;
17. domnívá se, že v souladu s ústavním pořádkem jednotlivých členských států musí být v komunitách, kde existuje více úředních jazyků, dodržována jazyková práva, a to bez omezování práv jednoho jazyka vůči jazykům ostatním;
18. vyzývá Komisi, aby důrazněji prosazovala výuku a používání regionálních a menšinových jazyků jakožto způsob, jak lze v EU potírat jazykovou diskriminaci;

Práva lesbických žen, homosexuálů a bisexuálních, transgenderových a intersexuálních osob (LGBTI)

19. vyzývá Komisi, aby přijala rozhodnější opatření v boji proti diskriminaci osob LGBTI a homofobii, včetně konkrétních legislativních opatření, a aby při tom respektovala pravomoci členských států; doporučuje monitorovat práva osob LGBTI a poskytovat jasné a dostupné informace o uznávání přeshraničních práv těchto osob a jejich rodin v EU; domnívá se, že členské státy by měly náležitě investovat do cíleného vzdělávání v různých fázích s cílem předcházet šikaně a strukturálně potírat homofobii;
20. vyzývá Komisi, aby v členských státech zajistila správné provádění směrnice o volném pohybu, a to mimo jiné soustavným dodržováním ustanovení týkajících se rodinných příslušníků a zákazu diskriminace z jakýchkoli důvodů;
21. vyzývá Komisi, aby přijala opatření, která osobám LGBTI a jejich rodinám zajistí možnost uplatňovat právo na volný pohyb ve smyslu článku 21 SFEU a článku 21 Listiny základních práv EU;

o

o o

22. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.